

Nieuwe rubriek: Cochrane Corner

Vanaf Nursing juni verschijnt tweemaandelijks de rubriek Cochrane Corner. Hierin maken CEBAM-experts een samenvatting van wetenschappelijk onderzoek.

tekst Trudy Bekkering, Jef Adriaenssens, Bart Geurden (CEBAM, Belgian Branch of the Dutch Cochrane Collaboration)

Het Belgisch Centrum voor Evidence Based Medicine (CEBAM, zie kader) moedigt verpleegkundigen aan gebruik te maken van wetenschap in de dagelijkse praktijk. Een goede manier om te starten met evidence based medicine/practice is het lezen van systematische reviews, omdat deze een samenvatting geven van de beschikbare kennis over een bepaalde klinische en dus ook verpleegkundige vraag. Vervolgens vertaal je de conclusie van de review naar de dagelijkse praktijk. Op basis van je eigen ervaring, de specifieke situatie van de patiënt en zijn voorkeuren bepaal je of je in de praktijk dezelfde beslissing neemt. Zo werk je 'evidence based'. Als je afwijkt van de evidence uit de literatuur is het belangrijk om na te gaan waarom je dat doet. Dit wordt dan best gebaseerd op klinische argumenten. Dit proces helpt je kritisch te reflecteren op je eigen handelen, op basis van de wetenschap. En dat is zeer leerzaam.

Systematische Reviews

Een systematische review is een manier om de resultaten van methodologisch goed opgezette studies over dezelfde klinische vraag te bundelen. Zo mogelijk worden de resultaten van meerdere studies gecombineerd (meta-analyse). Dit heeft als belangrijk voordeel dat de resultaten een grotere groep patiënten betreffen. Hierdoor kan het effect van een behandeling preciezer worden geschat, preciezer dan als men dit met aparte studies zou doen.

GRADE-indeling

De conclusie van Cochrane Reviews wordt steeds vaker geformuleerd met behulp van de GRADE-indeling. Deze beschrijft de sterkte van bewijsmateriaal in vier categorieën:

- Hoog: we hebben veel vertrouwen dat het echte effect dichtbij de effectschatter ligt. Verder onderzoek zal hoogstwaarschijnlijk ons vertrouwen in de inschatting van het effect niet veranderen.
- Matig: het vertrouwen is matig. Verder onderzoek zal waarschijnlijk een belangrijke impact hebben op ons vertrouwen in de inschatting van het effect en kan de inschatting veranderen.
- Laag: het vertrouwen is laag. Verder onderzoek zal zeer waarschijnlijk een belangrijke impact hebben op ons vertrouwen in de inschatting van het effect en zal waarschijnlijk de inschatting veranderen.
- Zeer laag: Elke inschatting van het effect is onzeker.

CEBAM en Cochrane

Het Belgisch Centrum voor Evidence-Based Medicine (CEBAM), is een onafhankelijk, multidisciplinair en interuniversitair instituut. CEBAM moedigt zorgverstrekkers aan om in

hun dagelijkse praktijk gebruik te maken van evidence based medicine (EBM). Verpleegkundigen spreken ook wel over ‘evidence based nursing’ (EBN), of ‘evidence based practice’ (EBP). CEBAM is de Belgische tak van Cochrane, een internationaal netwerk van onderzoekers, gezondheidswerkers, patiënten, zorgverleners en andere mensen met interesse in gezondheid. Er bestaat ook een Cochrane netwerk voor verpleging, de Cochrane Nursing Care Field. De missie van deze groep is om gezondheid van patiënten te verbeteren door verpleegkundigen te stimuleren Cochrane reviews te gebruiken en mee te werken aan het produceren van systematische reviews. We hopen dat deze rubriek hiertoe zal bijdragen.

Kijk voor meer informatie over CEBAM, evidence based practice en Cochrane op www.cebam.be. Toegang tot de abstracts van de Cochrane library is gratis. CEBAM biedt daarnaast een digitale library of health (CDLH) met de volledige teksten van de Cochrane reviews. Deze zijn normaal gezien alleen toegankelijk met een abonnement, maar voor NVKVV-leden gratis te raadplegen.